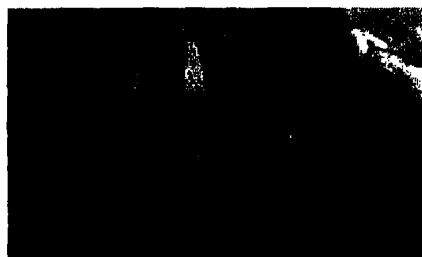

INDHOLD

Forord	3
Introduktion	4
Mad og drikke	7
Tøj og sko	9
Budgetskemaer 2002	11
Personlige udgifter	12
Dagligvarer	14
Familiens fritidsaktiviteter	14
Udgift til børnepasning	15
Udgift til spædbarnsudstyr	15
Udgift til transport	16
Udgift til bil	16
Læg jeres eget budget	17
Opsparingskemaer	20
Hjælpekemaer	22
Udgift til vask	24
Udgift til tørring	25
Hvad koster det at låne?	24
Peter flytter ind hos Rosa	26
Toiletartikler, frisør m.m.	27
Dagligvarer	28
Leg og fritidsaktiviteter	29
Varige forbrugsgoder	30
Børnepasning	31
Spædbarnsudstyr	31
Transport	31
Læg jeres eget budget	32
Nyttige henvisninger og adresser	34

Forord

Selv efter mange år med en husholdning forundres man over, hvor mange penge det koster at leve.

Man forstår ikke, hvordan andre folk får penge til at slå til, når de skifter køleskab og komfur ud – og tager på ferie. Hvordan får de også råd til nyt tøj?

At regne tallene sammen i et egentligt budget virker mildt sagt for uoverskueligt. Oveni boligudgifterne, forsikringerne og de øvrige faste udgifter er det ikke bare mad, tøj, vaskepulver og tandpasta, vi bruger penge på. Det er også opsparingen til en cykel og en vinterfrakke, som ikke købes lige nu – men om et halvt år.

Hvad enten vi vælger at betale den forud eller på afdrag i banken, skal den jo betales. Der er frisøren og fødselsdagene. Der er de penge, det koster at have børn. Og så har vi slet ikke talt om lommepengene til kantinen, kiosken og biografen. Noget der også hører med til at være borger i Danmark i dag.

Men det kan være nødvendigt at lægge et budget. Fx hvis ens livssituation ændrer sig – man bliver skilt, skal flytte sammen, købe hus, skifte job – eller bare vil have styr på, hvor alle pengene egentlig bliver af.

Forbrugerinformationens husholdningsbudget, som denne pjeces er en guide til, giver dig de nøgletal, du skal bruge for at lægge dit eget budget. Vi vil ikke dømmes om, hvad der er et rimeligt forbrug. Men vi vil gerne oplyse om, hvad der er et normalt forbrug i Danmark anno 2002. Om man så vil leve langt mere skrabet eller det modsatte, bestemmer man jo selv.

Læs pjecen inden du lægger budgettet i din egen husholdning – stor som lille.

Du finder alle tallene her – og hjælp til at stille dem op.

Christine Antorini
Sekretariatschef i Forbrugerinformation

Introduktion

Hører du til dem, der siger, at penge det er ikke noget, man taler om, det er noget, man har – så er denne pjece ikke noget for dig. Men har du og din familie hver måned svært ved at få enderne til at nå sammen, eller ligefrem er tæt på "bankerotten", så er du, som læser havnet det rette sted. Også hvis du bare hører til dem, der vil have mere styr på, hvor pengene bliver af hver måned. Her vil du/l få tips til og råd om, hvordan familiens økonomi kan blive bedre. På midtersiderne vil du finde dels budgetskemaer til eget brug – dels en masse hjælpeskemaer, som kan bruges, hvis der er udgifter, I først skal have regnet sammen. Tal og tabeller i denne pjece stammer først og fremmest fra Forbrugerinformationens husholdningsbudget – et redskab som er udviklet i samarbejde med CASA (Center for Alternativ Samfundsanalyse) til brug for budgetlægning.

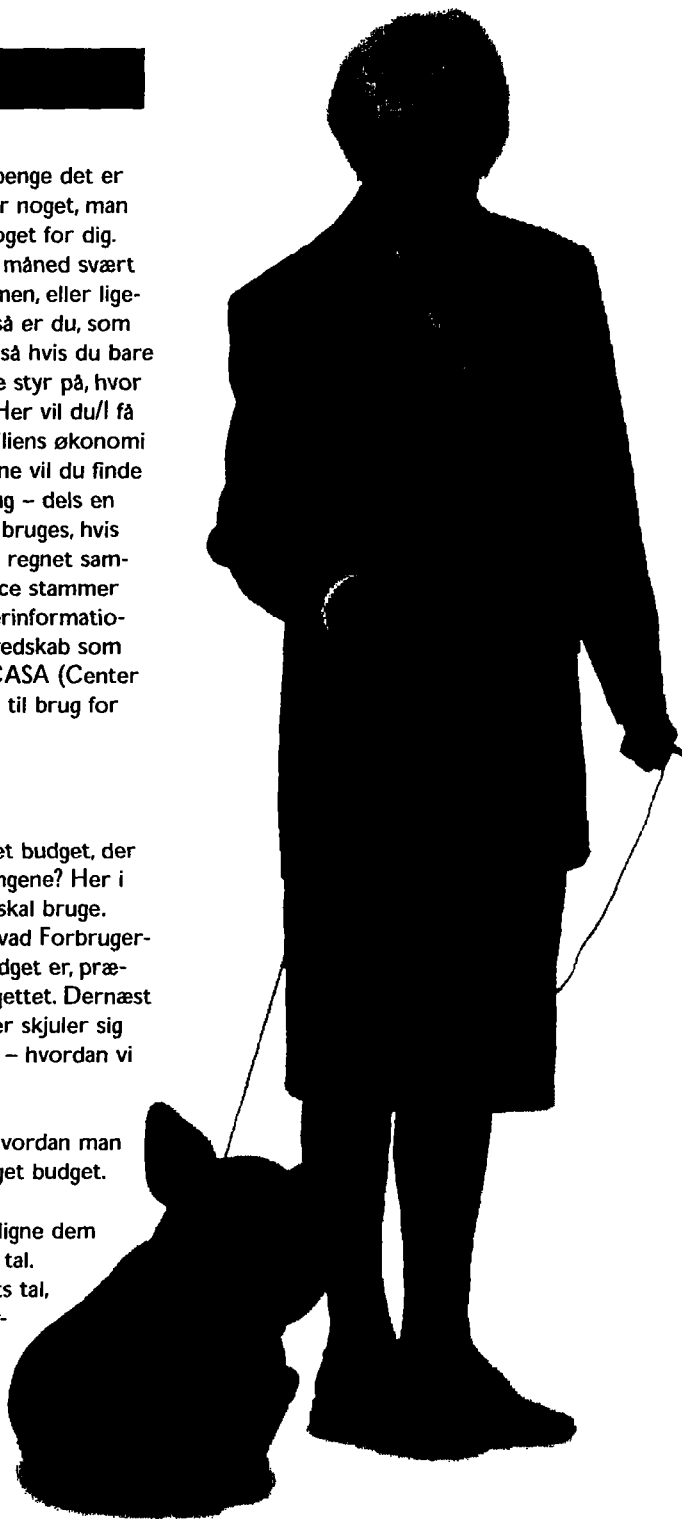
Brug pjecen til at lægge jeres eget budget

Det er ikke så lige til at lægge et budget, der er realistisk. For hvad koster tingene? Her i pjecen finder du alle de tal, du skal bruge. Efter en kort introduktion af, hvad Forbrugerinformationens husholdningsbudget er, præsenteres du for tallene fra budgettet. Dernæst er der en forklaring på, hvad der skjuler sig bag de forskellige udgiftsposter – hvordan vi er kommet frem til tallene.

Endelig er der en vejledning i, hvordan man med pjecens hjælp lægger sit eget budget.

Man kan gå to veje:

- 1) Bruge egne tal – og sammenligne dem med husholdningsbudgettets tal.
- 2) Bruge husholdningsbudgettets tal, og dermed få Forbrugerinformationens bud på, hvad det koster at leve om måneden i Danmark.

Hvad er Forbrugerinformationens husholdningsbudget?

Husholdningsbudgettet blev udviklet i 1993 som et redskab til alle, der havde brug for at vide, hvad det koster at leve i Danmark. Hvert år er husholdningsbudgettet blevet opdateret med nye prismålinger.

I år 2001 er alle poster blevet gennemgået for at vurdere, om de stadig er relevante. Og vi har igen haft prismålere i gang i butikkerne for at måle priser på alle de varer, der indgår i budgettet.

"Et rimeligt forbrug"

I lighed med tidligere drejer vores husholdningsbudget sig om "et rimeligt forbrug". Der er altså hverken tale om et meget skrabet budget, hvor der ikke er plads til nyt tøj, at holde fødselsdag eller en tur i biografen. Omvendt går vi heller ikke ud fra et liv i sus og dus, hvor det er lige meget, hvad tingene koster.

Alle varer, der indgår i budgettet, er almindelige og af god kvalitet. Der er ikke tale om dyre mærkevarer, men heller ikke om meget billige varer. Priserne er indsamlet i supermarkeder og landsdækkende kæder (normalbutikker) – og i lavprisvarehuse og discountforretninger.

De almindelige udgifter

I vil finde priser på udgifter til både mad, tøj, frisør, toiletartikler, andre dagligvarer – og priser på de varige forbrugsgoder fx møbler, køleskab, komfur, vaskemaskine, fritidsaktiviteter, herunder ferie, samt transport – både kollektivt og i egen bil eller på cykel.

Sådan er udgifterne beregnet

Udgifterne pr. måned er beregnet som varens pris – divideret med varens levetid. Dette gælder fx både for vinterfrakken og køleskabet – dvs. at udgiften også rummer den opsparing, der er nødvendig for at kunne udskifte varen, når det bliver nødvendigt.

Denne opsparing har vi trukket ud af de enkelte udgiftsposter og placeret dem i særskilte opsparingsskemaer. Det vil sige, at I fx i skema AA finder de beløb, der skal sættes til side pr.

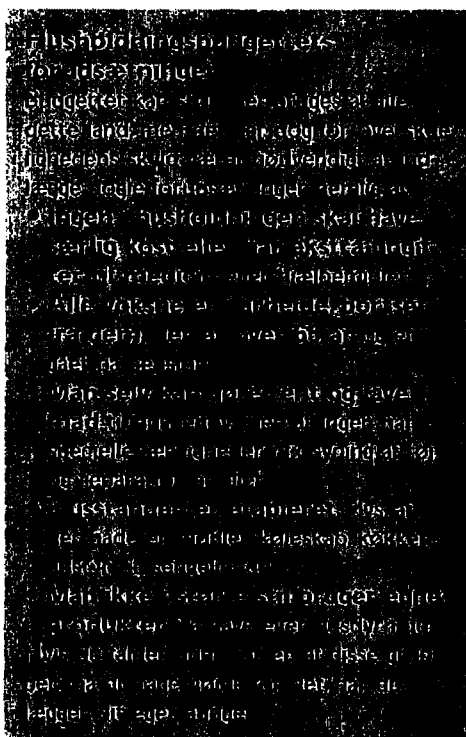
person for at genanskaffe tøj og sko, toiletartikler og ting, der hører til leg og fritid – når disse er slidt ned eller ikke brugbare mere.

Hvad du ikke finder i budgettet

I Forbrugerinformationens budget kan du ikke finde udgifter til:

tobak, husleje/termin, forbrug af el/gas, varme, vand, ejendomsskatter, lån, afdrag og renter, vedligeholdelse af bolig fx udgifter til maling m.m. eller kontingent til fagforening, a-kasse og forsikringer og opsparing til pension. Derimod er den lovpligtige bilforsikring medtaget under biludgifter.

Langt de fleste af de udgifter, der er med i budgettet, er nogen, man kan finde på kvitteringer for betaling af de forskellige ydelser – og så sætte dem ind i budgetskemaet s. 18-19.

Mad og drikke

Sådan er udgifterne beregnet (skema A side 12)

Tallene bygger på en madplan, der løber over 30 1/2 dag med almindelige retter og en fedtprocent på 30.

Vi har målt priser både i almindelige butikker (normalbutikker) og i discountbutikker. Priserne på økologiske varer stammer fra de butikker, hvor vi også har målt "normalpriserne". Hvis vi ikke har kunnet finde økologiske varer, har vi i stedet medtaget varer til "normalpriser".

Som I kan se, er udgifterne til mad og drikke større for dem, der er singler eller singler med et barn under 7 år. Det skyldes, at der er nogle "stordriftfordele" ved at være en lidt større husholdning fx at det er muligt at købe ind i større portioner.

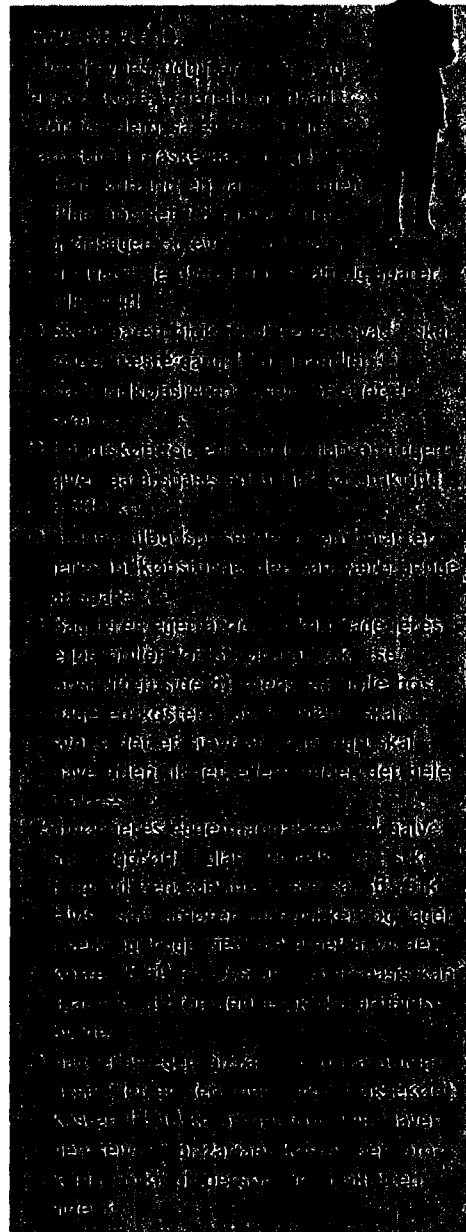
Vi er gået ud fra, at børn bliver ammet det første halve år, og at børn i daginstitutioner får et måltid mad om dagen, til de er fyldt 3 år.

Der er et tillæg til mad og drikke i skemaet for gravide og ammende, fordi deres forbrug er lidt større.

Drikkevarerne omfatter mælk, kaffe, te og et beskedent forbrug af søde vande (sodavand), saft, øl og vin.

Udgifterne til mad og drikke er en af de poster, der er "elastisk" i, dvs. at det er her, man kan spare, hvis der er lavvande i kassen. Danskerne bruger i gennemsnit 9% af den disponible indkomst på mad.

Det kan meget vel være, at jeres forbrug ligger under Forbrugerinformationens tal, fordi I er nogle økonomiske indkøbere og måske oven i købet bager jeres brød selv. Men glem

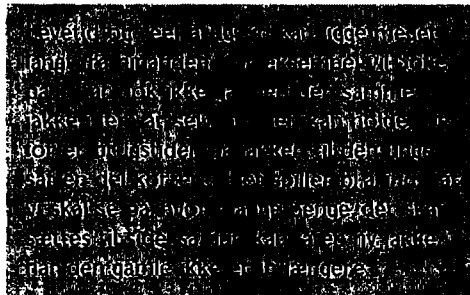
ikke, at man er, hvad man spiser, og at det er vigtigt at få noget ordentligt i maven hver dag.

1. 1970-1971
2. 1972-1973
3. 1974-1975
4. 1976-1977
5. 1978-1979
6. 1980-1981
7. 1982-1983
8. 1984-1985
9. 1986-1987
10. 1988-1989
11. 1990-1991
12. 1992-1993
13. 1994-1995
14. 1996-1997
15. 1998-1999
16. 2000-2001
17. 2002-2003
18. 2004-2005
19. 2006-2007
20. 2008-2009
21. 2010-2011
22. 2012-2013
23. 2014-2015
24. 2016-2017
25. 2018-2019
26. 2020-2021
27. 2022-2023
28. 2024-2025
29. 2026-2027
30. 2028-2029
31. 2030-2031
32. 2032-2033
33. 2034-2035
34. 2036-2037
35. 2038-2039
36. 2040-2041
37. 2042-2043
38. 2044-2045
39. 2046-2047
40. 2048-2049
41. 2050-2051
42. 2052-2053
43. 2054-2055
44. 2056-2057
45. 2058-2059
46. 2060-2061
47. 2062-2063
48. 2064-2065
49. 2066-2067
50. 2068-2069
51. 2070-2071
52. 2072-2073
53. 2074-2075
54. 2076-2077
55. 2078-2079
56. 2080-2081
57. 2082-2083
58. 2084-2085
59. 2086-2087
60. 2088-2089
61. 2090-2091
62. 2092-2093
63. 2094-2095
64. 2096-2097
65. 2098-2099
66. 2100-2101
67. 2102-2103
68. 2104-2105
69. 2106-2107
70. 2108-2109
71. 2110-2111
72. 2112-2113
73. 2114-2115
74. 2116-2117
75. 2118-2119
76. 2120-2121
77. 2122-2123
78. 2124-2125
79. 2126-2127
80. 2128-2129
81. 2130-2131
82. 2132-2133
83. 2134-2135
84. 2136-2137
85. 2138-2139
86. 2140-2141
87. 2142-2143
88. 2144-2145
89. 2146-2147
90. 2148-2149
91. 2150-2151
92. 2152-2153
93. 2154-2155
94. 2156-2157
95. 2158-2159
96. 2160-2161
97. 2162-2163
98. 2164-2165
99. 2166-2167
100. 2168-2169
101. 2170-2171
102. 2172-2173
103. 2174-2175
104. 2176-2177
105. 2178-2179
106. 2180-2181
107. 2182-2183
108. 2184-2185
109. 2186-2187
110. 2188-2189
111. 2190-2191
112. 2192-2193
113. 2194-2195
114. 2196-2197
115. 2198-2199
116. 2200-2201
117. 2202-2203
118. 2204-2205
119. 2206-2207
120. 2208-2209
121. 2210-2211
122. 2212-2213
123. 2214-2215
124. 2216-2217
125. 2218-2219
126. 2220-2221
127. 2222-2223
128. 2224-2225
129. 2226-2227
130. 2228-2229
131. 2230-2231
132. 2232-2233
133. 2234-2235
134. 2236-2237
135. 2238-2239
136. 2240-2241
137. 2242-2243
138. 2244-2245
139. 2246-2247
140. 2248-2249
141. 2250-2251
142. 2252-2253
143. 2254-2255
144. 2256-2257
145. 2258-2259
146. 2260-2261
147. 2262-2263
148. 2264-2265
149. 2266-2267
150. 2268-2269
151. 2270-2271
152. 2272-2273
153. 2274-2275
154. 2276-2277
155. 2278-2279
156. 2280-2281
157. 2282-2283
158. 2284-2285
159. 2286-2287
160. 2288-2289
161. 2290-2291
162. 2292-2293
163. 2294-2295
164. 2296-2297
165. 2298-2299
166. 2300-2301
167. 2302-2303
168. 2304-2305
169. 2306-2307
170. 2308-2309
171. 2310-2311
172. 2312-2313
173. 2314-2315
174. 2316-2317
175. 2318-2319
176. 2320-2321
177. 2322-2323
178. 2324-2325
179. 2326-2327
180. 2328-2329
181. 2330-2331
182. 2332-2333
183. 2334-2335
184. 2336-2337
185. 2338-2339
186. 2340-2341
187. 2342-2343
188. 2344-2345
189. 2346-2347
190. 2348-2349
191. 2350-2351
192. 2352-2353
193. 2354-2355
194. 2356-2357
195. 2358-2359
196. 2360-2361
197. 2362-2363
198. 2364-2365
199. 2366-2367
200. 2368-2369
201. 2370-2371
202. 2372-2373
203. 2374-2375
204. 2376-2377
205. 2378-2379
206. 2380-2381
207. 2382-2383
208. 2384-2385
209. 2386-2387
210. 2388-2389
211. 2390-2391
212. 2392-2393
213. 2394-2395
214. 2396-2397
215. 2398-2399
216. 2400-2401
217. 2402-2403
218. 2404-2405
219. 2406-2407
220. 2408-2409
221. 2410-2411
222. 2412-2413
223. 2414-2415
224. 2416-2417
225. 2418-2419
226. 2420-2421
227. 2422-2423
228. 2424-2425
229. 2426-2427
230. 2428-2429
231. 2430-2431
232. 2432-2433
233. 2434-2435
234. 2436-2437
235. 2438-2439
236. 2440-2441
237. 2442-2443
238. 2444-2445
239. 2446-2447
240. 2448-2449
241. 2450-2451
242. 2452-2453
243. 2454-2455
244. 2456-2457
245. 2458-2459
246. 2460-2461
247. 2462-2463
248. 2464-2465
249. 2466-2467
250. 2468-2469
251. 2470-2471
252. 2472-2473
253. 2474-2475
254. 2476-2477
255. 2478-2479
256. 2480-2481
257. 2482-2483
258. 2484-2485
259. 2486-2487
260. 2488-2489
261. 2490-2491
262. 2492-2493
263. 2494-2495
264. 2496-2497
265. 2498-2499
266. 2500-2501
267. 2502-2503
268. 2504-2505
269. 2506-2507
270. 2508-2509
271. 2510-2511
272. 2512-2513
273. 2514-2515
274. 2516-2517
275. 2518-2519
276. 2520-2521
277. 2522-2523
278. 2524-2525
279. 2526-2527
280. 2528-2529
281. 2530-2531
282. 2532-2533
283. 2534-2535
284. 2536-2537
285. 2538-2539
286. 2540-2541
287. 2542-2543
288. 2544-2545
289. 2546-2547
290. 2548-2549
291. 2550-2551
292. 2552-2553
293. 2554-2555
294. 2556-2557
295. 2558-2559
296. 2560-2561
297. 2562-2563
298. 2564-2565
299. 2566-2567
300. 2568-2569
301. 2570-2571
302. 2572-2573
303. 2574-2575
304. 2576-2577
305. 2578-2579
306. 2580-2581
307. 2582-2583
308. 2584-2585
309. 2586-2587
310. 2588-2589
311. 2590-2591
312. 2592-2593
313. 2594-2595
314. 2596-2597
315. 2598-2599
316. 2600-2601
317. 2602-2603
318. 2604-2605
319. 2606-2607
320. 2608-2609
321. 2610-2611
322. 2612-2613
323. 2614-2615
324. 2616-2617
325. 2618-2619
326. 2620-2621
327. 2622-2623
328. 2624-2625
329. 2626-2627
330. 2628-2629
331. 2630-2631
332. 2632-2633
333. 2634-2635
334. 2636-2637
335. 2638-2639
336. 2640-2641
337. 2642-2643
338. 2644-2645
339. 2646-2647
340. 2648-2649
341. 2650-2651
342. 2652-2653
343. 2654-2655
344. 2656-2657
345. 2658-2659
346. 2660-2661
347. 2662-2663
348. 2664-2665
349. 2666-2667
350. 2668-2669
351. 2670-2671
352. 2672-2673
353. 2674-2675
354. 2676-2677
355. 2678-2679
356. 2680-2681
357. 2682-2683
358. 2684-2685
359. 2686-2687
360. 2688-2689
361. 2690-2691
362. 2692-2693
363. 2694-2695
364. 2696-2697
365. 2698-2699
366. 2700-2701
367. 2702-2703
368. 2704-2705
369. 2706-2707
370. 2708-2709
371. 2710-2711
372. 2712-2713
373. 2714-2715
374. 2716-2717
375. 2718-2719
376. 2720-2721
377. 2722-2723
378. 2724-2725
379. 2726-2727
380. 2728-2729
381. 2730-2731
382. 2732-2733
383. 2734-2735
384. 2736-2737
385. 2738-2739
386. 2740-2741
387. 2742-2743
388. 2744-2745
389. 2746-2747
390. 2748-2749
391. 2750-2751
392. 2752-2753
393. 2754-2755
394. 2756-2757
395. 2758-2759
396. 2760-2761
397. 2762-2763
398. 2764-2765
399. 2766-2767
400. 2768-2769
401. 2770-2771
402. 2772-2773
403. 2774-2775
404. 2776-2777
405. 2778-2779
406. 2780-2781
407. 2782-2783
408. 2784-2785
409. 2786-2787
410. 2788-2789
411. 2790-2791
412. 2792-2793
413. 2794-2795
414. 2796-2797
415. 2798-2799
416. 2800-2801
417. 2802-2803
418. 2804-2805
419. 2806-2807
420. 2808-2809
421. 2810-2811
422. 2812-2813
423. 2814-2815
424. 2816-2817
425. 2818-2819
426. 2820-2821
427. 2822-2823
428. 2824-2825
429. 2826-2827
430. 2828-2829
431. 2830-2831
432. 2832-2833
433. 2834-2835
434. 2836-2837
435. 2838-2839
436. 2840-2841
437. 2842-2843
438. 2844-2845
439. 2846-2847
440. 2848-2849
441. 2850-2851
442. 2852-2853
443. 2854-2855
444. 2856-2857
445. 2858-2859
446. 2860-2861
447. 2862-2863
448. 2864-2865
449. 2866-2867
450. 2868-2869
451. 2870-2871
452. 2872-2873
453. 2874-2875
454. 2876-2877
455. 2878-2879
456. 2880-2881
457. 2882-2883
458. 2884-2885
459. 2886-2887
460. 2888-2889
461. 2890-2891
462. 2892-2893
463. 2894-2895
464. 2896-2897
465. 2898-2899
466. 2900-2901
467. 2902-2903
468. 2904-2905
469. 2906-2907
470. 2908-2909
471. 2910-2911
472. 2912-2913
473. 2914-2915
474. 2916-2917
475. 2918-2919
476. 2920-2921
477. 2922-2923
478. 2924-2925
479. 2926-2927
480. 2928-2929
481. 2930-2931
482. 2932-2933
483. 2934-2935
484. 2936-2937
485. 2938-2939
486. 2940-2941
487. 2942-2943
488. 2944-2945
489. 2946-2947
490. 2948-2949
491. 2950-2951
492. 2952-2953
493. 2954-2955
494. 2956-2957
495. 2958-2959
496. 2960-2961
497. 2962-2963
498. 2964-2965
499. 2966-2967
500. 2968-2969
501. 2970-2971
502. 2972-2973
503. 2974-2975
504. 2976-2977
505. 2978-2979
506. 2980-2981
507. 2982-2983
508. 2984-2985
509. 2986-2987
510. 2988-2989
511. 2990-2991
512. 2992-2993
513. 2994-2995
514. 2996-2997
515. 2998-2999
516. 3000-3001
517. 3002-3003
518. 3004-3005
519. 3006-3007
520. 3008-3009
521. 3010-3011
522. 3012-3013
523. 3014-3015
524. 3016-3017
525. 3018-3019
526. 3020-3021
527. 3022-3023
528. 3024-3025
529. 3026-3027
530. 3028-3029
531. 3030-3031
532. 3032-3033
533. 3034-3035
534. 3036-3037
535. 3038-3039
536. 3040-3041
537. 3042-3043
538. 3044-3045
539. 3046-3047
540. 3048-3049
541. 3050-3051
542. 3052-3053
543. 3054-3055
544. 3056-3057
545. 3058-3059
546. 3060-3061
547. 3062-3063
548. 3064-3065
549. 3066-3067
550. 3068-3069
551. 3070-3071
552. 3072-3073
553. 3074-3075
554. 3076-3077
555. 3078-3079
556. 3080-3081
557. 3082-3083
558. 3084-3085
559. 3086-3087
560. 3088-3089
561. 3090-3091
562. 3092-3093
563. 3094-3095
564. 3096-3097
565. 3098-3099
566. 3100-3101
567. 3102-3103
568. 3104-3105
569. 3106-3107
570. 3108-3109
571. 3110-3111
572. 3112-3113
573. 3114-3115
574. 3116-3117
575. 3118-3119
576. 3120-3121
577. 3122-3123
578. 3124-3125
579. 3126-3127
580. 3128-3129
581. 3130-3131
582. 3132-3133
583. 3134-3135
584. 3136-3137
585. 3138-3139
586. 3140-3141
587. 3142-3143
588. 3144-3145
589. 3146-3147
590. 3148-3149
591. 3150-3151
592. 3152-3153
593. 3154-3155
594. 3156-3157
595. 3158-3159
596. 3160-3161
597. 3162-3163
598. 3164-3165
599. 3166-3167
600. 3168-3169
601. 3170-3171
602. 3172-3173
603. 3174-3175
604. 3176-3177
605. 3178-3179
606. 3180-3181
607. 3182-3183
608. 3184-3185
609. 3186-3187
610. 3188-3189
611. 3190-3191
612. 3192-3193
613. 3194-3195
614. 3196-3197
615. 3198-3199
616. 3200-3201
617. 3202-3203
618. 3204-3205
619. 3206-3207
620. 3208-3209
621. 3210-3211
622. 3212-3213
623. 3214-3215
624. 3216-3217
625. 3218-3219
626. 3220-3221
627. 3222-3223
628. 3224-3225
629. 3226-3227
630. 3228-3229
631. 3230-3231
632. 3232-3233
633. 3234-3235
634. 3236-3237
635. 3238-3239
636. 3240-3241
637. 3242-3243
638. 3244-3245
639. 3246-3247
640. 3248-3249
641. 3250-3251
642. 3252-3253
643. 3254-3255
644. 3256-3257
645. 3258-3259
646. 3260-3261
647. 3262-3263
648. 3264-3265
649. 3266-3267
650. 3268-3269
651. 3270-3271
652. 3272-3273
653. 3274-3275
654. 3276-3277
655. 3278-3279
656. 3280-3281
657. 3282-3283
658. 3284-3285
659. 3286-3287
660. 3288-3289
661. 3290-3291
662. 3292-3293
663. 3294-3295
664. 3296-3297
665. 3298-3299
666. 3300-3301
667. 3302-3303
668. 3304-3305
669. 3306-3307
670. 3308-3309
671. 3310-3311
672. 3312-3313
673. 3314-3315
674. 3316-3317
675. 3318-3319
676. 3320-3321
677. 3322-3323
678. 3324-3325
679. 3326-3327
680. 3328-3329
681. 3330-3331
682. 3332-3333
683. 3334-3335
684. 3336-3337
685. 3338-3339
686. 3340-3341
687. 3342-3343
688. 3344-3345
689. 3346-3347
690. 3348-3349
691. 3350-3351
692. 3352-3353
693. 3354-3355
694. 3356-3357
695. 3358-3359
696. 3360-3361
697. 3362-3363
698. 3364-3365
699. 3366-3367
700. 3368-3369
701. 3370-3371
702. 3372-3373
703. 3374-3375
704. 3376-3377
705. 3378-3379
706. 3380-3381
707. 3382-3383
708. 3384-3385
709. 3386-3387
710. 3388-3389
711. 3390-3391
712. 3392-3393
713. 3394-3395
714. 3396-3397
715. 3398-3399
716. 3400-3401
717. 3402-3403
718. 3404-3405
719. 3406-3407
720. 3408-3409
721. 3410-3411
722. 3412-3413
723. 3414-3415
724. 3416-3417
725. 3418-3419
726. 3420-3421
727. 3422-3423
728. 3424-3425
729. 3426-3427
730. 3428-3429
731. 3430-3431
732. 3432-3433
733. 3434-3435
734. 3436-3437
735. 3438-3439
736. 3440-3441
737. 3442-3443
738. 3444-3445
739. 3446-3447
740. 3448-3449
741. 3450-3451
742. 3452-3453
743. 3454-3455
744. 3456-3457
745. 3458-3459
746. 3460-3461
747. 3462-3463
748. 3464-3465
749. 3466-3467
750. 3468-3469
751. 3470-3471
752. 3472-3473
753. 3474-3475
754. 3476-3477
755. 3478-3479
756. 3480-3481
757. 3482-3483
758. 3484-3485
759. 3486-3487
760. 3488-3489
761. 3490-3491
762. 3492-3493
763. 3494-3495
764. 3496-3497
765. 3498-3499
766. 3500-3501
767. 3502-3503
768. 3504-3505
769. 3506-3507
770. 3508-3509
771. 3510-3511
772. 3512-3513
773. 3514-3515
774. 3516-3517
775. 3518-3519
776. 3520-3521
777. 3522-3523
778. 3524-3525
779. 3526-35

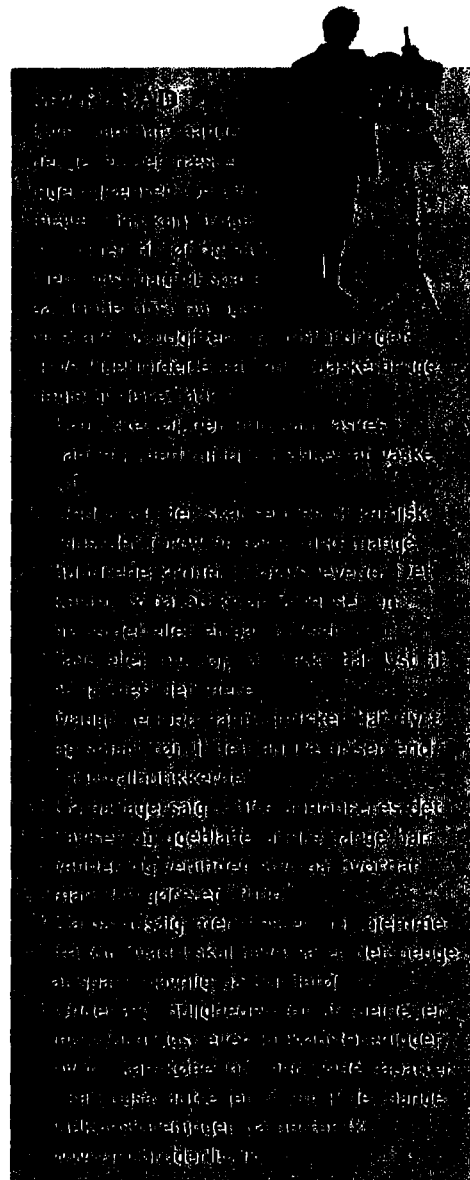
Tøj og sko

Sådan er udgifterne beregnet (skema A side 12)

Tøj spiller en stor rolle i vores hverdag. Det er jo ret besat ikke ligegyldigt, hvordan vi ser ud, hvad enten det drejer sig om børn eller voksne. I husholdningsbudgettet har vi taget hensyn til, at såvel tøj som sko skal afspejle et rimeligt forbrug dvs. ikke specielt modeprægede, men heller ikke med meget kort levetid. Endvidere skal der være tøj og sko til de forskellige aktiviteter, vi deltager i fx arbejde, skole, festlige lejligheder og andet socialt samvær.

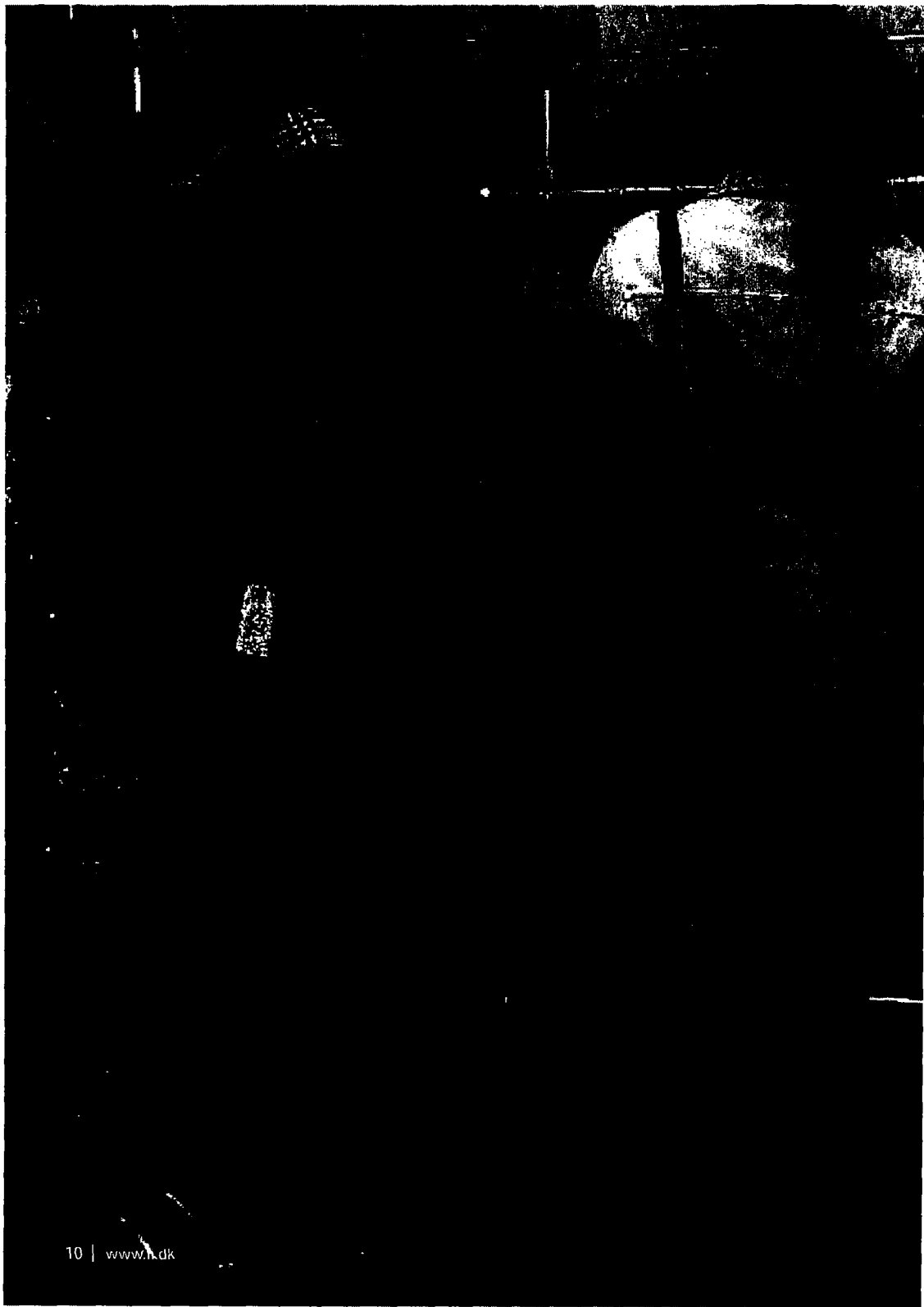

Ved fastsættelse af hvor meget tøj, den enkelte person skal have, er vi gået ud fra rådet om at vaske miljørigtigt, nemlig at vaskemaskinen skal være fyldt, før den startes. Hver person skal have undertøj og strømper til en uge ad gangen, ligesom de andre beklædningsgenstande skal findes i rimelige mængder. Under tøj og sko finder I også udgifter til skoletasker, tasker til de voksne og fx også til armbåndsure. Udstyr til fritidsaktiviteter fx fodboldstøvler, ski og rulleskøjter, hører ikke til i denne gruppe, men i gruppen under leg og fritid. Symaskine til vedligeholdelse og reparation af tøj hører til under varige forbrugsgoder, mens sytråd og skocremer hører til under dagligvarer. Vi har målt priser på tøj og sko både i normalbutikker og i lavprisvarerhuse. Det har ikke altid været muligt at finde den samme mærkevare begge steder, men så er der valgt en kvalitet, der ligger så tæt som muligt på mærkevaren.

Arv mellem søskende er ikke så ualmindelig. Derfor har vi vurderet, at hvis barn nr. 2 arver tøj fra den ældste, reduceres udgiften til tøj. (Se beløbene i skema A). Dette gælder dog kun for børn i alderen 1-6 år. Vi har lavet en opsparingskonto (skema AA side 20), så tøjet og skoene kan genanskaffes, når de enten er slidte eller er blevet umoderne.

BUDGET SKEMAER 2002

Hvilke udgifter dækker de enkelte skemaer

Her er en oversigt over, hvad de skemaer, der henvises til i teksten, dækker:

- **Skema A:** Personlige udgifter til fx mad og drikke, tøj og sko^{*)}, toiletartikler og frisør^{*)}, fritidsaktiviteter m.m.^{*)}
- **Skema B:** Husstandens udgifter til dagligvarer
- **Skema C:** Udgift til familiens fritidsaktiviteter^{*)}
- **Skema D:** Udgift til børnepasning
- **Skema E:** Udgift til spædbarnsudstyr
- **Skema F:** Udgift til kollektiv transport + cykel^{*)}
- **Skema G:** Udgift til bil.^{*)}

^{*)} Til disse udgifter er der også knyttet en opsparing, så det er muligt at genanskaffe de forskellige "goder", når de gamle er udslidte. Der er også en opsparing til fritidsaktiviteterne, herunder ferie.

- **Skema AA:** Opsparing til tøj og sko, toiletartikler, briller m.m. og egne fritidsaktiviteter
- **Skema CC:** Opsparing til familiens fritidsaktiviteter og varige forbrugsgoder fx husholdningsmaskiner
- **Skema FF:** Opsparing til genanskaffelse af cykler m.m.
- **Skema GG:** Opsparing til genanskaffelse af bil

Personlige udgifter

Udgift i kr. pr. år (2014)

18-29 år

1. Mad og drikke for enlige og enlige med barn under 7 år, normal

1. Discount

1. Økologisk

1a. Mad og drikke for alle andre, normal

1a. Discount

1a. Økologisk

2. Tøj og sko, normal

2. Discount

3. Toiletartikler, frisør mv., normal

3. Discount

4. Leg og fritid for voksne med børn under 10 år, normal

4a. Leg og fritid for alle andre

Mad og drikke forøges, hvis gravid

Mad og drikke forøges, hvis gravid, discount

Mad og drikke forøges, hvis gravid, økologisk

Mad og drikke forøges, hvis ammende

Mad og drikke forøges, hvis ammende, discount

Mad og drikke forøges, hvis ammende, økologisk

Tøj reduceres, hvis barn nr. 2 arver*

Tøj reduceres, hvis barn nr. 2 arver**

Tøj reduceres, hvis barn nr. 2 arver*

Tøj reduceres, hvis barn nr. 2 arver**

Mand 18-29 år Kvinde 18-29 år Mand 30-49 år Kvinde 30-49 år Mand 50-64 år Kvinde 50-64 år

	Mand 18-29 år	Kvinde 18-29 år	Mand 30-49 år	Kvinde 30-49 år	Mand 50-64 år	Kvinde 50-64 år
1. Mad og drikke for enlige og enlige med barn under 7 år, normal	2227	1764	2124	1696	2124	1696
1. Discount						
1. Økologisk	3057	2422	2916	2328	2916	2328
1a. Mad og drikke for alle andre, normal						
1a. Discount	1518	1203	1448	1156	1448	1156
1a. Økologisk						
2. Tøj og sko, normal	427	367	313	327	373	327
2. Discount						
3. Toiletartikler, frisør mv., normal	406	650	402	621	344	508
3. Discount						
4. Leg og fritid for voksne med børn under 10 år, normal	745	751	692	698	0	0
4a. Leg og fritid for alle andre						
Mad og drikke forøges, hvis gravid		1727		1667		
Mad og drikke forøges, hvis gravid, discount						
Mad og drikke forøges, hvis gravid, økologisk		2456		2370		
Mad og drikke forøges, hvis ammende						
Mad og drikke forøges, hvis ammende, discount		1437		1390		
Mad og drikke forøges, hvis ammende, økologisk						
Tøj reduceres, hvis barn nr. 2 arver*						
Tøj reduceres, hvis barn nr. 2 arver**						
Tøj reduceres, hvis barn nr. 2 arver*						
Tøj reduceres, hvis barn nr. 2 arver**						

18-29 år

Dagligvarer

Dagligvarer (inkl. moms og betalt afleveringsgebyr)

Pris pr. kg

	En voksen	En voksen med 1 barn	En voksen med 2 børn	En voksen med 3 børn	Par	Par med 1 barn	Par med 2 børn	Par med 3 børn	Enlig pensionist	Par pensionister
Dagligvarer normal	298	284	351	411	301	397	496	573	298	301
Discount	288	278	347	407	291	387	486	563	288	291

Familiens fritidsaktiviteter

Dagligvarer (inkl. moms og betalt afleveringsgebyr)

Pris pr. kg

Anden familietype	En voksen	En voksen med 1 barn	En voksen med 2 børn	En voksen med 3 børn	Par	Par med 1 barn	Par med 2 børn	Par med 3 børn	Enlig pensionist	Par pensionister
	1122	1262	1277	1280	1260	1285	1300	1303	922	937

www.vov.dk

Udgift til børnepasning

01/01 - 31/12

Dagpleje (0-2 år)	1901
Vuggestue	
Børnehave	1364
Aldersintegreret institution (0-2 år)	
Aldersintegreret institution (3-5 år)	1360
Aldersintegreret institution (6-14 år)	
Fritidshjem	893
Skolefritidsordning	

Udgifter til børnepasning er udgifter til dagpleje, vuggestue, børnehaver, aldersintegrerede institutioner, fritidshjem og skolefritidsordning.

Udgift til spædbarnsudstyr

01/01 - 31/12

	Første barn	Andet barn	Tredje barn	Fjerde barn
1. Købt nyt udstyr	21.342	2.114	7.184	8.635
2. Arvet udstyr	0	0	0	0
3. Købt brugt udstyr	11.261	0	0	0

Udgifter til købt nyt udstyr er udgifter til købt nyt udstyr til spædbarnsudstyr, herunder købt nyt udstyr til spædbarnsudstyr.

Udgifter til arvet udstyr er udgifter til arvet udstyr til spædbarnsudstyr, herunder arvet udstyr til spædbarnsudstyr.

Udgifter til købt brugt udstyr er udgifter til købt brugt udstyr til spædbarnsudstyr, herunder købt brugt udstyr til spædbarnsudstyr.

Udgifter til købt brugt udstyr er udgifter til købt brugt udstyr til spædbarnsudstyr, herunder købt brugt udstyr til spædbarnsudstyr.

Udgifter til købt brugt udstyr er udgifter til købt brugt udstyr til spædbarnsudstyr, herunder købt brugt udstyr til spædbarnsudstyr.

Følgte af udgifter til købt brugt udstyr til spædbarnsudstyr.

Udgift til transport

2011 - 2012 (48)

IKR 108 9

Månedskort, voksen

Klippekort, 20 klip, voksen

330

Klippekort, 10 klip, barn 11-16 år

Cykel, voksen

43

Cykelhjelm barn 7-17 år

Månedskort, pensionist

248

Klippekort, pensionist

Udgift til transport: Mindre bil pr. år: 2016, Mindre bil 15.000 km pr. år: 2473, Mindre bil 25.000 km pr. år: 3552, Større bil 15.000 km pr. år: 2731, Større bil 25.000 km pr. år: 3590

Udgift til bil

2011 - 2012

IKR 108 9

	Mindre bil 10.000 km pr. år	Mindre bil 15.000 km pr. år	Mindre bil 25.000 km pr. år	Større bil 15.000 km pr. år	Større bil 25.000 km pr. år
Benzin	443	664	1107	664	1107
Dæk	236	472	708	563	844
Vedligeholdelse	162	162	162	162	162
Forsikring	162	162	162	162	162
Ejerafgift	162	162	162	162	162
Vask og parkering	162	162	162	162	162
I alt	2016	2473	3552	2731	3590

Udgifter til bil: Mindre bil pr. år: 2016, Mindre bil 15.000 km pr. år: 2473, Mindre bil 25.000 km pr. år: 3552, Større bil 15.000 km pr. år: 2731, Større bil 25.000 km pr. år: 3590

IKR 108 9

Læg jeres eget budget

© 2015 Danmarks Statistik

	Min indtægt	Din indtægt	Samlet indtægt
Løn efter skat			
Børnebidrag			
Børnetilskud			
Underholdsbidrag			
Boligsikring			
SU			
Bistandshjælp			
Kontanthjælp			
Pension			
Folkepension			
ATP			
Øvrige indkomster fx bidrag fra voksne børn, der bor hjemme			
I alt indkomster pr. måned			

Vand, renovation			
Ejendomsskatter			
Vedligeholdelse			
14. Lån, afdrag og renter			
15. Forsikringer			
Familie			
Ulykke			
Hus			
16. Fagforening og a-kasse			
17. Opsparing til pension o.l.			
18. Opsparing			
Individopsparing (skema AA)			
Familieopsparing (skema CC)			
Transportopsparing (skema FF og GG)			
19. Andre udgifter			
Udgifter i alt			
Indtægter i alt			
Overskud/underskud			

Opsparingskema

Opsparingskema for familier med et barn i alderen 0-17 år. Opsparingskemaet er baseret på gennemsnitlige indtægter og udgifter for familier med et barn i alderen 0-17 år.

Side 1 af 2

	Mand 18-29 år	Kvinde 18-29 år	Mand 30-49 år	Kvinde 30-49 år	Mand 50-64 år	Kvinde 50-64 år
Opsparing tøj og sko, normal	181	188	271	214	249	200
Opsparing tøj og sko, discount	10	10	10	10	10	10
Opsparing toiletartikler m.m., normal	22	7	25	10	42	27
Opsparing toiletartikler m.m., discount	10	10	10	10	10	10
Opsparing leg og fritid, normal	51	51	36	36	21	21
Opsparing i alt, normal	274	266	332	290	322	258
Opsparing i alt, discount	211	183	251	195	242	176

Opsparingskema

Opsparingskema for familier med et barn i alderen 0-17 år. Opsparingskemaet er baseret på gennemsnitlige indtægter og udgifter for familier med et barn i alderen 0-17 år.

Side 2 af 2

	En voksen	En voksen med 1 barn	En voksen med 2 børn	En voksen med 3 børn	Par	Par med 1 barn	Par med 2 børn	Par med 3 børn	Enlig pensio- nist	Par pensio- nister
Familiens fritidsaktiviteter	404	424	455	543	424	455	543	642	202	222
Varige forbrugsgoder, normal	221	288	328	367	266	307	346	415	130	141
Varige forbrugsgoder, discount	632	791	906	987	765	969	1161	1318	501	634

Side 1 af 2

Barn 0-1/2 år	Barn 1/2-1 år	Barn 1-2 år	Barn 3-6 år	Dreng 7-10 år	Pige 7-10 år	Dreng 11-14 år	Pige 11-14 år	Dreng 15-17 år	Pige 15-17 år	Mand Pens.	Kvinde Pens.
0	0	0	0	25	27	26	28	112	99	449	343
2	2	2	6	7	7	7	7	22	7	41	34
0	0	0	0	15	15	41	41	73	73	14	14
2	2	2	4	38	42	65	69	183	169	336	263

Opsparingsskema

Opsp. cykel, voksen

Opsp. cykel, barn

Cykelstol m.m., barn 1-6 år

33

Opsparingskema

Skema nr. 1

	Mindre bil 10.000 km pr. år	Mindre bil 15.000 km pr. år	Mindre bil 25.000 km pr. år	Storre bil 15.000 km pr. år	Storre bil 25.000 km pr. år
Opsparing	1042	1389	2083	1667	2381

Hjælpekema til personlige udgifter

Skema nr. 2

	Forbrugerinformationens tal for jeres familie	Egne udgifter
Mad og drikke		
Tøj og sko		
Toiletartikler m.m.		
Leg og fritid for voksne med et barn under 10 år		
Leg og fritidsaktiviteter for alle andre		

Hjælpekema til toiletartikler, frisør m.m.

Forbrugerinformationens
udgifter pr. måned

	Kr.	Egne udgifter pr. måned
Kvinder: personlig hygiejne	129 - 205	
Kvinder: makeup m.m.		
Mænd: personlig hygiejne, herunder barberartikler	111 - 116	
Voksne: frisør		
Voksne: briller og solbriller	5 - 50	
Børn: papirbleer		
Frisør	16 - 66	
Andet		

Hjælpekema til familiens fritidsaktiviteter

Forbrugerinformationens
udgifter

	Kr.	Egne udgifter
Avis pr. kvartal	870	
Ugeblad pr. stk.		
Tv- og radiolicens, halvårlig	989	
Hybridnet, pr. mdr.		
Lotto m.m.	Pr. række 2,50 – min. 2 rækker	
Kat, mad m.m., pr. mdr.		
Sommerhus, 1 uge	3.390	

Udgift til vask

Prisforbrug af energi og vand til vask af tøj og håndklæder

Elforbrug pr. år – 209 kWh a 1,66 kr.

Vandforbrug pr. år – 11,1 m³ a 32,08 kr.

Vaskemiddelforbrug pr. år – 225 vaske a 1,25 kr.

Årlige driftsudgifter (1125 kg vasketøj)

Driftsudgifter pr. kg tøj/pr. vask

Faste udgifter til vaskemaskinen:

Anskaffelsespris 6.000 kr.

Funktionstid 11 ar.

Afskrivningstid 7 ar.

Årlige omkostninger 13,75%.

Afskrivning og forrentning

Forsikring incl. selvrisiko og reparationsudgifter

Faste udgifter pr. år, i alt

Faste udgifter pr. kg tøj/vask

356 kr.
984 kr.
100 kr.
1,32 kr./6,61 kr.

Prisforbrug af energi og vand til vask af håndklæder

Hvad koster det at låne?

Prisforbrug af energi og vand til vask af tøj og håndklæder

Prisforbrug af energi og vand til vask af tøj og håndklæder

Lånebeløb 30.000 kr.
Tilbagebetaling over 5 ar

KONTOKORT

Ikea

Ilva

Kontantlån i Magasin

Acceptcard – max. tilbagebetalingsperiode: 4 ar

HURTIGLÅN

Ekspresslån i finansieringsselskab
(HandelsFinans)

KASSEKREDIT

BG Bank Privat laveste rente

BG Bank Privat højeste rente

Nordea laveste rente

Nordea højeste rente

	Årlig nominal rente %	Oprettelses- omkostninger kr.
Ikea	16.08	
Ilva	22.42	50
Kontantlån i Magasin	22.41	
Acceptcard – max. tilbagebetalingsperiode: 4 ar	23.00	100
Ekspresslån i finansieringsselskab (HandelsFinans)	24.60	
BG Bank Privat laveste rente	9.04	
BG Bank Privat højeste rente	15.03	
Nordea laveste rente	7.71	500
Nordea højeste rente	13.65	500

Prisforbrug af energi og vand til vask af tøj og håndklæder

Udgift til tørring

1000 kg tørring af 1000 kg vådt råvare til 1000 kg tørret råvare

Elforbrug pr. år - 516 kWh à 1,66

857 kr.

Årlige driftsudgifter pr. kg tøjt/tørring

Faste udgifter til tørretumbleren:

Anskaffelsespris 4000 kr.

Funktionstid 11 år.

Afskrivningstid 7 år.

Årlige omkostninger 13,75%

Afskrivning og forrentning

Forsikring incl. selvrisiko og reparationsudgifter

100 kr.

Faste udgifter pr. kg tøjt/tørring

Elforbrug pr. år - 516 kWh à 1,66

Årlige omkostninger til tørring baseret på laveste omkostning pr. kg råvare til tørret råvare

Forsikring og reparationsudgifter baseret på gennemsnitlige omkostninger

Årlige omkostninger til tørring baseret på laveste omkostning pr. kg råvare til tørret råvare

Årlige omkostninger til tørring baseret på laveste omkostning pr. kg råvare til tørret råvare

Årligt gebyr kr.	Gebyrer pr. mdr. kr.	Årlige omkostninger i % (ÅOP)	Samlede bruttoomk. efter 5 år, kr.	Samlede tilbagebet. beløb efter 5 år, kr.
125	20	18.3	14,647	44,647
	10	23.2	18,719	48,719
	12	23.3	18,800	48,800
		23.2	(18.575)	(48.575)
		24.6	19,919	49,919
		9.0	7,361	37,361
		15.0	12,456	42,456
		8.1	6,253	36,253
		14.2	11,267	41,267

Peter flytter ind hos Rosa

Peter er 11 år gammel og bor i et lille hus med 3 værelser. Peter og Rosa bor i et stort hus med 5 værelser. Peter og Rosa har 2 børn sammen. Peter og Rosa har 2 børn sammen. Peter og Rosa har 2 børn sammen.

Mad og drikke

kr. 1.736

Toiletartikler

Dagligvarer

kr. 145

Familiens fritidsaktiviteter

Varige forbrugsgoder

kr. 202

I alt

De samlede udgifter til mad og drikke, toiletartikler, dagligvarer, familiens fritidsaktiviteter og varige forbrugsgoder for Peter og Rosa er 2.083 kr. om måneden. Dette er 18% af deres samlede indtægt på 11.500 kr. om måneden.

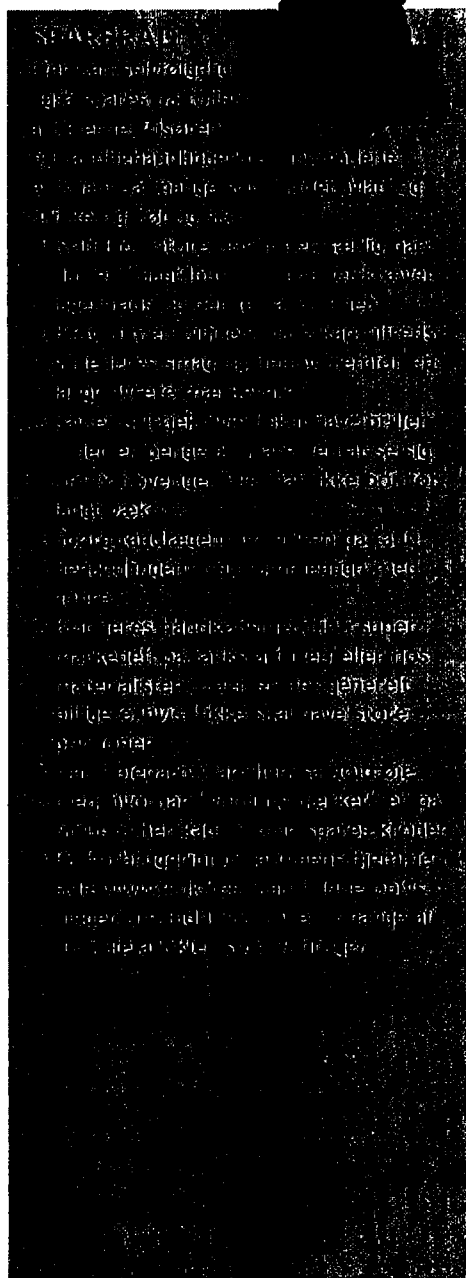
Toiletartikler, frisør m.m.

Sådan er udgifterne beregnet (skema A side 12)

Her finder I udgifterne til de artikler, man bruger til personlig pleje fx tandpasta, toilet-papir, hårshampoo, hygiejnebind, deodorant og parfume. Bleer til den mindste er også place-ret her, dog kun i fuldt omfang til 6 måneders alderen, da vi går ud fra, at udgiften til bleer bliver reduceret, når barnet begynder i en eller anden form for daginstitution.

I denne gruppe finder I også udgift til præven-tion, hovedpinepiller, et halvårligt tandeftersyn med tandrensning, briller, solbriller og frisør. Der er ikke regnet med udgift til fx recept-pligtig medicin eller egentlig tandbehandling. Vi har målt priser både i normalbutikker og i discountbutikker. Vi har bestræbt os på, at finde de samme mærkevarer i begge slags butikker, og hvor det ikke har været muligt fundet en tilsvarende vare. Brug hjælpeskema-et side 23, hvis I har andre udgifter i jeres husstand.

Hvis I vil lave en opsparing, så I fx har til briller og toiletartikler m.m., når disse skal fornyes, skal I bruge skema AA til opsparing.

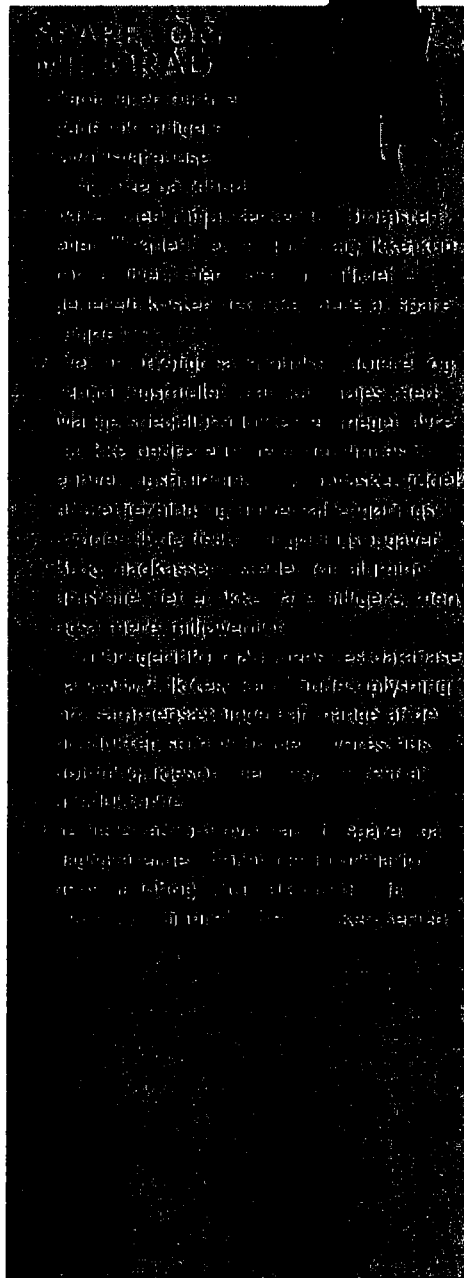

Dagligvarer

Sådan er udgifterne beregnet (skema B side 14)

Denne udgift bidrager hele husholdningen til. Der er priser fra én person op til et par med tre børn. Hvis jeres husholdning ikke svarer til nogle af de eksempler, I finder her, kan I "danne" jeres egen familie ud fra skemaet. Under gruppen dagligvarer hører alle de varer, som bliver forbrugt samtidig med, at de bliver brugt fx køkkenruller, opvaskemiddel, vaskepulver og kaffefiltre. Det er også varer med en relativ kort levetid, som man typisk køber i forretninger med dagligvarer fx skure-svampe, elpærer og batterier. Der er målt priser både i normalbutikker og i discount-butikker.

Da Forbrugerinformationens husholdnings-budget ikke indeholder udgifter til boligens vedligeholdelse, er maling, gulvlakker osv. ikke medtaget.

Leg og fritidsaktiviteter

For den enkelte

Sådan er udgifterne beregnet (skema A side 12)

Her finder I udgifter til de aktiviteter, der er knyttet til den enkelte person i husstanden. Mange vil kalde dette for "lommepengene". Børn under 10 år deler her udgifter med faren/moren, da børnenes aktiviteter i denne aldersgruppe langt hen ad vejen hører sammen med forældrenes.

Til disse udgifter hører fx: kontingenter til foreninger, sportsudstyr, biograf- og teaterbilletter, køb af bøger, cd'er m.m. Også udgifter til telefonsamtaler både på mobiltelefon, fastnettelefon, taletidskort og internettid er placeret her, men hvis I har et fastnetabonnement, hører dette til de udgifter, man er fælles om under familiens fritidsaktiviteter.

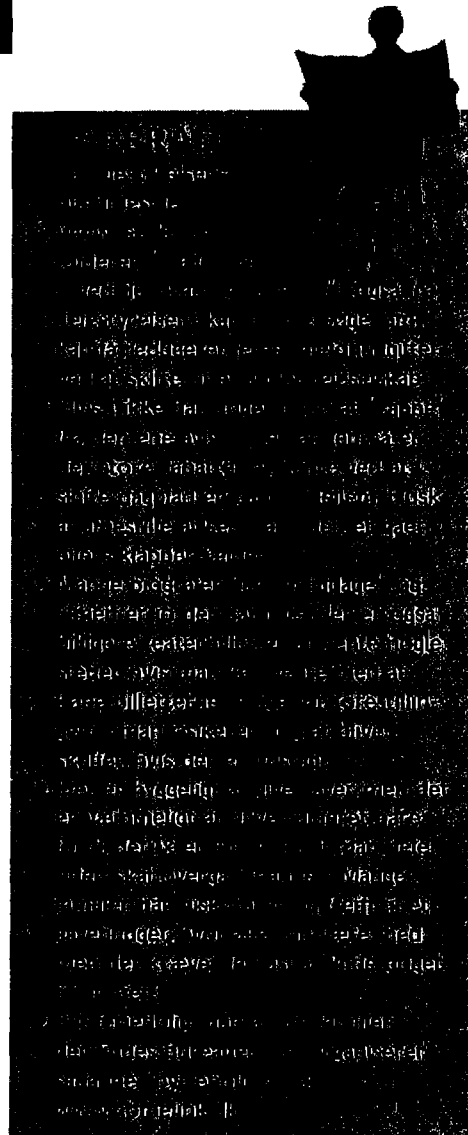
I denne gruppe har vi også gjort det muligt at lave en opsparring, så I fx kan erstatte sportsudstyret, når det gamle er udslidt. (Skema AA side 20).

Fælles

Sådan er udgifterne beregnet (skema C side 14)

Husstandens fælles udgifter til aktiviteter i fritiden er fx: radio- og tv-licens, fastnettelefon- og avisabonnement, gaver, ferie og udgifter i forbindelse med at holde et husdyr. Forbrugerinformationens husholdningsbudget har regnet med en kat.

Udgifterne til ferien er i vores budget sat til det, der svarer til at holde ferie i et lejet sommerhus i Danmark. Hvis I har andre vaner, skal I blot sætte jeres egne tal ind i hjælpeskemaet side 23.

Til denne gruppe udgifter er også knyttet en opsparring. (Skema CC side 20).

Varige forbrugsgoder

Sådan er udgifterne beregnet (skema CC side 20)

Denne udgift er ligeledes en fælles udgift for hele husstanden. Beløbet til de varige forbrugsgoder skal udelukkende bruges til genanskaffelse af de ting, som i forvejen findes i husholdningen, idet det er en forudsætning for hele husholdningsbudgettet, at husholdningen er etableret. Opsparingen skal altså bruges, når fx møbler, hårde hvidevarer, tekstiler – herunder gardiner, duge, håndklæder og viskestykker – skal skiftes ud. Til de varige forbrugsgoder hører fx computer, printer, tv, musikanlæg, alt udstyr til madlavning og spising, nemlig komfur og køleskab, gryder og pander, bestik og service. I husstande med børn er der også medregnet en opvaskemaskine. Alt hvad der skal til for at kunne sove: seng, madras, dyner, puder og sengelinned er også med i regnestykket.

Til tøjvask er der for husstande med én person regnet med vask på møntvask eller fællesvaskeri. For husstande over én person er der regnet med vask i egen maskine. Udgift til vask i egen maskine kan man finde i tabellen nedenunder. Endvidere er et mindre udvalg af værktøj fx hammer, skruetrækker og knibtang, indregnet.

Varige forbrugsgoder

Udgifter til varige forbrugsgoder er beregnet som den samlede udgift til genanskaffelse af de ting, som i forvejen findes i husholdningen, idet det er en forudsætning for hele husholdningsbudgettet, at husholdningen er etableret. Opsparingen skal altså bruges, når fx møbler, hårde hvidevarer, tekstiler – herunder gardiner, duge, håndklæder og viskestykker – skal skiftes ud. Til de varige forbrugsgoder hører fx computer, printer, tv, musikanlæg, alt udstyr til madlavning og spising, nemlig komfur og køleskab, gryder og pander, bestik og service. I husstande med børn er der også medregnet en opvaskemaskine. Alt hvad der skal til for at kunne sove: seng, madras, dyner, puder og sengelinned er også med i regnestykket.

Til tøjvask er der for husstande med én person regnet med vask på møntvask eller fællesvaskeri. For husstande over én person er der regnet med vask i egen maskine. Udgift til vask i egen maskine kan man finde i tabellen nedenunder. Endvidere er et mindre udvalg af værktøj fx hammer, skruetrækker og knibtang, indregnet.

Varige forbrugsgoder

Udgifter til varige forbrugsgoder er beregnet som den samlede udgift til genanskaffelse af de ting, som i forvejen findes i husholdningen, idet det er en forudsætning for hele husholdningsbudgettet, at husholdningen er etableret. Opsparingen skal altså bruges, når fx møbler, hårde hvidevarer, tekstiler – herunder gardiner, duge, håndklæder og viskestykker – skal skiftes ud. Til de varige forbrugsgoder hører fx computer, printer, tv, musikanlæg, alt udstyr til madlavning og spising, nemlig komfur og køleskab, gryder og pander, bestik og service. I husstande med børn er der også medregnet en opvaskemaskine. Alt hvad der skal til for at kunne sove: seng, madras, dyner, puder og sengelinned er også med i regnestykket.

Til tøjvask er der for husstande med én person regnet med vask på møntvask eller fællesvaskeri. For husstande over én person er der regnet med vask i egen maskine. Udgift til vask i egen maskine kan man finde i tabellen nedenunder. Endvidere er et mindre udvalg af værktøj fx hammer, skruetrækker og knibtang, indregnet.

Børnepasning

Sådan er udgifterne beregnet (skema D side 15)

I skemaet finder I en oversigt over udgifter til børnepasning i de forskellige former for institutioner. Der ydes 50% reduktion på udgiften til barn nr. 2 i forhold til den billigste plads. Priserne stammer fra Danmarks Statistiks Nøgletal og er gennemsnitspriser i Danmark.

Spædebarnsudstyr

Sådan er udgifterne beregnet (skema E side 15)

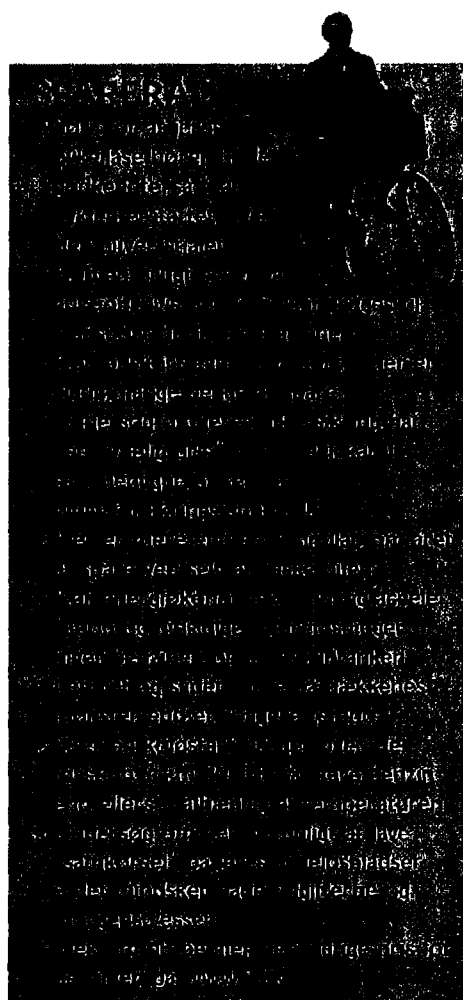
Her er udelukkende medtaget det udstyr, som er knyttet til det helt lille barn, men ikke tøj og hygiejneartiklerne. Det er altså det udstyr, der skal til for at barnet kan sove, spise, blive puslet og transporteret: seng, barnevogn, dyne, høj stol, bestik, tallerkener og sutteflasker, puslebord, potte og bæresele og autostol – samt i mindre omfang sikkerhedsudstyr fx trappe- og vinduesgitre og komfurskærm. Udgift til spædbarnets tøj, hygiejne m.m. er derimod placeret under de separate udgiftsposter. Papirbleer findes fx under toiletartikler m.m.

Transport

Sådan er udgifterne beregnet (skema F og G side 16)

Denne post rummer udgifter til kollektiv transport (måned- eller klippekort til 3 zoner, cykel samt privat bilkørsel (anskaffelse og drift).

Skema FF side 21 er en opsparingskonto til cykel. I kan ikke finde priser på anskaffelse og brug af hverken motorcykel eller knallert. Taxakørsel eller flybilletter er heller ikke medregnet her.

I skemaet over biludgifter er der valgt priser både for en mindre bil, en Peugeot 206 og en større bil, Peugeot 307.

Skema GG side 22 angiver, hvor meget man skal sætte til side pr. måned, hvis man vil have penge stående, når den gamle bil skal erstattes. Levetiden sættes til 10 år for den større bil og 9 år for den mindre ved kørselsbehov på 15.000 km pr. år. Hvis der køres 30.000 km i stedet for 15.000 km pr. år, reduceres levetiden med 3 år. Hvis der køres 10.000 km, sættes levetiden til 12 år.

Læg jeres eget budget

Budget giver overblik

Et budget giver overblik over jeres indtægter og udgifter og er et nyttigt redskab, hvis I har lyst til – eller måske er tvunget til – at ændre på jeres økonomiske hverdag. Med budgettet får I et bedre indblik i jeres udgifter. Måske kan I skære ned på posterne og bruge pengene til noget andet, som I mere har lyst til.

Sådan starter I

Hvis I bor flere sammen, som har fælles økonomi, så indkald alle. Ryd spisebordet, lav en god kande kaffe, saml alle jeres kvitteringer sammen og andre bilag, som skal bruges ved budgetlægningen – og tag fat! I kan bruge skemaet side 17, så er der større chance for, at I får alle indtægterne med.

Kig først på plussiden

Plussiden – gode råd

Det kan betale sig at undersøge følgende:

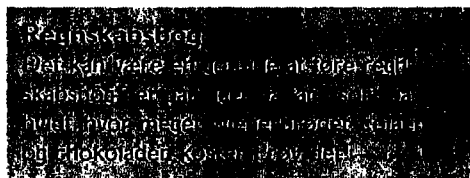
- Hvis I bor til leje, får I så den boligsikring, I er berettiget til?
- Hvis I er ejere, kan det så betale sig at omlægge lånene i huset/lejligheden? Tal med jeres bank og tjek, hvad det koster at låne penge på Forbrugerinformationens forbrugerportal www.fi.dk/priser/bankpriser
- Har I de rigtige trækprocenter og fradrag fra fx renter?
- Har I voksne, hjemmeboende børn, der enten betaler for lidt eller slet ikke betaler, kan I finde udgiften til fx mad og drikke i Forbrugerinformationens husholdningsbudget side 12. På den måde kan I skaffe en mindre kompensation for udgiften

- Kan I øge jeres arbejdstid og dermed også jeres indtægter? Vær opmærksom på, at ikke alle pengene går "lige ned i foret". Skatten bliver formentlig højere, og I får ganske givet øgede udgifter til fx mad, da det er dyrere at handle og lave mad, når tiden er knap, ligesom I måske også får ekstra udgifter til børnepasning mv.

Minussiden

Jeres udgifter pr. måned

Nu er I nået til udgiftssiden, og her kan I bruge skema side 12-13. Hvis I ikke har tal på alle udgiftsposterne, kan I benytte husholdningsbudgettets tal som en rettesnor for, hvor meget de enkelte udgiftsposter fylder. Det er ikke det samme som at sige, at det skal de fylde. Hvis man ønsker at spare mere på udgifterne, end vores budget tilsiger, kan man naturligvis bare gøre det.

- Hvis jeres budgetlægning ender med et underskud, eller I måske gerne vil ændre på nogle af udgifterne, så har I nu et solidt grundlag til brug for en nøjere granskning af de enkelte udgiftsposter.

Minussiden - gode råd

Gennemgå omhyggeligt alle jeres udgiftsposter én for én, og undersøg om nogle af dem kan undværes eller bare skæres ned til noget mindre.

- Hvis I har meget klatgæld fra forskellige afbetalingsordninger, så betaler I ganske givet høje renter, administrationsgebyrer og ind i mellem måske også rykkergebyrer. Alle poster får det til at løbe op. Tal med jeres bank om at få en kassekredit, så I kun får én kreditor i stedet for mange. Under

søg de forskellige lånemuligheder på www.fi.dk/priser/bankpriser

- I nedenstående eksempel kan I se, hvor meget det kan koste at låne penge til forbrug
- Forhåbentlig kan mange af rådene under de forskellige udgiftsposter hjælpe med til at sætte udgifterne ned
- En høj elektricitetsregning kan reduceres ved at gå over til elsparepærer, efterhånden som de almindelige pærer går i stykker. På Elsparefondens hjemmeside www.a-paere.dk kan I se, hvilke pærer, der er blevet bedst placeret
- Standby funktionen til tv m.m. sluger meget strøm – sluk for den
- Jeres udgifter til varme og varmt vand kan også mindskes ved fx at lukke for varmen ved udluftning og ved at bruge det varme vand med omtanke
- Der er også penge at spare, hvis I sparer på vandet

Så meget koste det at låne:

Hvis I skal ud at låne penge, er det en god ide at undersøge markedet grundigt, før I bestemmer jer, det er nemlig dyrt at svinge kontokortet.

Der er kortfristede og langfristede lån. De kortfristede lån er typisk knyttet til afbetalingskøb og ekspreslån, mens de langfristede lån fx kan være boliglån eller studielån.

Ved oprettelse af et kontokort eller et hurtiglån undersøger udbyderen hos et kreditoplysningsbureau om I er registreret som dårlige betalere. Desuden skal man opgive antallet af hjemmeboende børn, adresse, telefonnummer og antal flytninger osv. På baggrund af svarene vurderes det, om man er en god betaler.

Pas på når annoncer lokker med "rentefri kreditter". Til denne form for kredit er der ofte knyttet meget høje stiftelsesgebyrer og høje månedlige administrationsbidrag. Ingen af de udgifter kan I trække fra på jeres selvangivelse, mens renter kan trækkes fra i skat.

Generelt er det billigere at låne penge i banken til den nye investering, man gerne vil foretage. Tal med jeres bank, om det er muligt at få en kassekredit. Undersøg vilkårene for lånet, nemlig stiftelsesomkostninger og renter og sammenlign beløbet med andre banker. Måske kan I få lånet billigere i en anden bank.

Undersøg hvad det koster at låne på Forbrugerinformationens hjemmeside www.fi.dk/priser.

Sæt pris på de unge – og på den nye samlelever

Forbrugerinformationens husholdningsbudget kan også bruges, hvis man fx skal sætte pris på mad og drikke til hjemmeboende unge mennesker, eller hvis man skal til at betale for sit ophold i en allerede eksisterende familie – se eksempel på side 26.

Nyttige henvisninger og adresser

Til sidst nyttige henvisninger til Forbrugerinformationens håndbøger "Ren besked" samt adresser på forskellige institutioner, der er gode at have, hvis I vil vide mere:

REN BESKED:

God Økonomi
Huslig lykke
Grøn rengøring
På pletten
Vask og vaskemidler
Bedre kost mere motion
Slankemad
Slankemad for mandfolk
Sund mad fra starten
Sunde børn leger bedst
Børneudstyr
Længe leve det sunde liv
Om at flytte hjemmefra
Tal og tider i køkkenet

ADRESSELISTE:

Forsikringsoplysningen

Amaliegade 10
1256 København K
Tlf.: 33 43 55 00
www.forsikringsoplysningen.dk
– oplysninger og spørgsmål vedrørende forsikringer

SUstyrelsen

Danasvej 30
1910 Frederiksberg C
Tlf.: 33 26 86 00
– henvendelse om størrelsen af SU-ydelser m.m.

Ældre Sagen

Vester Farimagsgade 15
1606 København V
Tlf.: 33 96 86 86
www.aeldresagen.dk
– her kan man tegne medlemskab til organisationen samt indhente informationer om ældreområdet

KLAGEMULIGHEDER:

Huslejenævnet

Larslejstræde 2
1451 København K
Tlf.: 33 13 69 05
– klager vedrørende lejelejligheder i København.
I andre kommuner kontakter man det lokale huslejenævnet

Pengeinstitutankenævnet

Østerbrogade 62, 4. sal.
2100 København Ø
Tlf.: 35 43 63 33
– klager over banker og sparekasser; gebyrspørgsmål, dårlig bankrådgivning m.m.

Den sociale ankestyrelse

Amaliegade 25
1256 København K
Tlf.: 33 41 12 00
– klager over afgørelser truffet af kommunernes socialforvaltninger fx vedrørende kontanthjælp, førtidspension m.m.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

Օրվա 1089-ՊՏԻՆՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ ԻՐ ԵՐԱՐՑԻՆ
ՎՊՏՏՔԵԿԱՆ ԽՈՒՍՈՒՄ 2002

Վերահսկողական կոմիտեի նպատակն է համապատասխանեցնել տրանսպորտային միջոցների և մարտիմոնիտորինգի միջոցների մատչելիությունը և անվտանգությունը:

Նախնական ընտրությունները կատարվում են հունիսի 15-ին, 2002 թվականին:

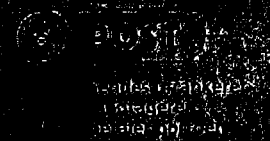
Ինքնակազմակերպվող
1. Կոմիտեի նախագահը

Մարտիմոնիտորինգի
2. Կոմիտեի անդամները

Վերահսկողական կոմիտեի
3. Կոմիտեի անդամները

Վերահսկողական կոմիտեի
4. Կոմիտեի անդամները

Վերահսկողական կոմիտեի
5. Կոմիտեի անդամները

ՍԵՐՅՈՋ ԻՐԵՆԻՆԻԱՆԻ
Վերահսկողական կոմիտեի նախագահ

ՎԵՐԱՀՍԿՈՂԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ
ՎՊՏՏՔԵԿԱՆ ԽՈՒՍՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ